

Commissie Ambt en Homoseksualiteit

Secretaris: A. Maris-van Langevelde
Adres: Roemeen 1, 3844 KA Harderwijk
Tel/email: 0341-460038 / janenali.maris@solcon.nl

**Rapport Commissie Ambt en
Homoseksualiteit
voor de Ned. Geref. Kerken
met het oog op
de Landelijke Vergadering 2013
te Zeewolde**

december 2013

2 Hoofdstuk 1. Opdracht en werkwijze

De Landelijke Vergadering Houten 2010 (hierna te noemen: de LV) heeft in haar zitting van 12
4 februari 2011 besloten een commissie in te stellen met de opdracht antwoord te geven op de vraag
welke weg Gods Woord wijst inzake het roepen van gemeenteleden die een homoseksuele relatie
6 hebben, tot het ambt van ouderling of diaken. Aan dit besluit lagen twee redenen ten grondslag. De
eerste reden was dat drie regio's naar aanleiding van het principebesluit van de Nederlands
8 Gereformeerde Kerk van Utrecht (inhoudende dat broeders en zusters die in een homoseksuele
relatie van liefde en trouw leven benoembaar zijn in de ambten van ouderling en diaken) aan de LV
10 hadden gevraagd om hulp te bieden bij het verstaan van de Schrift over homoseksualiteit en ambt en
uitspraak te doen over de toelaatbaarheid van het principestandpunt van de Nederlands
12 Gereformeerde Kerk van Utrecht. De tweede reden was hetgeen het rapport van de Commissie voor
Contact en Samenspreking met andere kerken had opgemerkt over de relatie met de
14 Gereformeerde Kerken (vrijgemaakt) en over het belang dat rond het onderwerp homoseksualiteit
geen barrières in de relatie met deze kerken zouden worden opgeworpen. Vanwege de
16 laatstgenoemde reden was in het besluit van de LV onder 2 opgenomen: 'Zo mogelijk de
Gereformeerde Kerken (vrijgemaakt) bij de uitvoering van deze opdracht te betrekken, bij voorkeur
18 via een gezamenlijk studietoelichting in opdracht van Generale Synode en Landelijke Vergadering.'
De tekst van het betreffende besluit is als bijlage bij dit tussenrapport opgenomen.

20 Omdat de Generale Synode van de Gereformeerde Kerken (vrijgemaakt) besloot niet te voldoen aan
het verzoek van de LV om een gezamenlijke studietoelichting in te stellen,
22 besloot de LV op 17 juni 2011 de in te stellen studietoelichting te laten bestaan uit leden van de
Nederlands Gereformeerde Kerken en daarnaast een klankbordgroep ten behoeve van het werk van
24 de studietoelichting te vormen, bestaande uit leden van de Gereformeerde Kerken (vrijgemaakt) en
zo mogelijk de Christelijk Gereformeerde Kerken. De tekst van het betreffende besluit is opgenomen
26 in de bijlage bij dit tussenrapport (LV 2010/2011 – 09.07.01a).

Tot leden van de commissie werden door de LV benoemd ds. J. (Jan) Bouma, mevr. A. (Bertie) de
28 Jong – Hovinga, mevr. A.J. (Annette) Kurpershoek, ds. D.A. (Dick) Lagewaard, ds. J.M. (Jan) Mudde,
ds. H.G. (Herman) Schaeffer, A.(Bram) Wattèl en ds. D.A. (Dick) Westerkamp. Bram Wattèl werd
30 benoemd als voorzitter, terwijl Jan Bouma optrad als secretaris van de commissie. Nog voor de
commissie met haar werkzaamheden was begonnen, besloot Bertie de Jong in september 2011 zich
32 om persoonlijke redenen terug te trekken als lid van de commissie. In haar plaats werd door de LV
benoemd mevr. A.(Ali) Maris – van Langevelde. In de loop van 2013 heeft zij het secretariaat van Jan
34 Bouma overgenomen. Tot grote spijt van de commissie zag Herman Schaeffer in december 2012 zich
vanwege zijn gezondheid genoodzaakt zijn lidmaatschap van de commissie te beëindigen. Gezien het
36 werk dat al gedaan was en het bezwaar dat een nieuw lid zich volledig in de materie zou moeten
inwerken, heeft de commissie besloten niet aan het moderamen van de LV om vervanging van
38 Herman Schaeffer te vragen.

Ter uitvoering van het bovengenoemde besluit van 17 juni 2011 heeft het moderamen van de LV in
40 september 2011 een klankbordgroep gevormd, bestaande uit de volgende personen:

- 2 - uit de Gereformeerde Kerken (vrijgemaakt): prof. dr. A.L.Th. (Ad) de Bruijne, mw. drs. J.J.
(Janneke) Burger –Niemeijer, drs. L.(Leendert) de Jong, drs. S. (Simon) van der Lugt en dr.
4 W.H. (Wolter) Rose,
- uit de Christelijk Gereformeerde Kerken: mw. drs. E.J.(Els) van Dijk, dr. B. (Bert) Loonstra,
6 mw. drs. M.(Miranda) Renkema – Hoffman en drs. W. (Wiendelt) Steenbergen.
Laatstgenoemde heeft in de loop van 2012 aangegeven vanwege zijn leeftijd niet langer deel
8 te willen uitmaken van de klankbordgroep.

De commissie is in september 2011 met haar werkzaamheden begonnen. Daarbij heeft de commissie
10 zich gerealiseerd dat de door de LV verstrekte opdracht ‘... antwoord te geven op de vraag, welke
weg Gods Woord wijst inzake het roepen van gemeenteleden die een homoseksuele relatie hebben,
12 tot het ambt van ouderling en diaken,...’. met zich meebrengt dat het niet goed mogelijk is op de
geformuleerde vraag een afgewogen en adequaat antwoord te geven zonder daarbij een aantal
14 aspecten die met het vraagstuk van homoseksualiteit als zodanig samenhangen te betrekken. In dit
verband kan bijvoorbeeld worden gedacht aan de plaats die homoseksuele broeders en zusters (ook
16 zij die niet in een homoseksuele relatie leven) in het algemeen in het midden van de gemeente van
Christus mogen en dienen te hebben. Een focus op alleen maar de voorgelegde vraag zou aan de
18 problematiek van de homoseksualiteit geen recht doen; een antwoord op de gestelde vraag is naar
de stellige overtuiging van de commissie daarom niet los verkrijgbaar. De commissie heeft daarin dan
20 ook aanleiding gezien om ook een aantal onderliggende aspecten mee te nemen. Zij meent hierin
voor zover nodig steun te kunnen vinden in de overweging van de LV dat ‘het van groot belang (is) in
22 alle fijngevoeligheid en met grote zorgvuldigheid naar antwoorden te zoeken op vragen omtrent de
rol en de positie van onze homoseksuele broeders en zusters in de gemeente van Christus...’
24 (overweging 4 in het besluit van 12 februari 2011). Juist die fijngevoeligheid en zorgvuldigheid vergen
naar het oordeel van de commissie een diepgaande studie. Een consequentie van dit standpunt blijkt
26 dan wel te zijn dat de commissie thans nog niet in staat is met een eindrapport te komen. In
hoofdstuk 5 van dit tussenrapport gaat de commissie hier nader op in.

28 De commissie heeft besloten de volgende onderzoeksvelden in kaart te brengen:

- 30 - ontwikkelingen binnen een aantal andere kerken over homoseksualiteit en homoseksuele
relaties
- homoseksualiteit vanuit psychologisch en pastoraal oogpunt
- 32 - homoseksualiteit en (de hedendaagse) cultuur
- homoseksualiteit in exegetisch perspectief
- 34 - homoseksualiteit in hermeneutisch perspectief
- het eigene van het ambt

36 De betrokkenheid van de klankbordgroep heeft vorm gekregen in die zin dat de notities die door
(leden van) de commissie worden opgesteld, na bespreking binnen de commissie aan de leden van
38 de klankbordgroep worden toegezonden met verzoek om commentaar. De commissie heeft met

2 dankbaarheid kennis genomen van de tot nog toe ontvangen commentaren van leden van de
klankbordgroep. Hoewel het inschakelen van de klankbordgroep enigszins vertragend werkt, kan en
4 mag het op deze wijze betrekken van personen uit de twee andere kerken bij het werk van de
commissie zonder meer als uitermate waardevol en vruchtbaar worden aangemerkt.

6

8 **Hoofdstuk 2. Overzicht van de resultaten van de onder de plaatselijke kerken gehouden enquête**

De LV heeft aan de commissie gevraagd de plaatselijke kerken bij de uitvoering van haar opdracht te
10 betrekken, bijvoorbeeld door de kerken op een vroeg moment in het commissiewerk om hun opinie
te vragen. De commissie heeft deze suggestie overgenomen en heeft daarom eind 2011 onder de
12 plaatselijke Nederlands Gereformeerde Kerken een enquête uitgezet, bestaande uit een zevental
vragen. Hierna zijn de resultaten van deze enquête weergegeven.

14 De brief met de bovenbedoelde vragen is op 27 september 2011 naar de kerken verzonden met het
verzoek zo mogelijk vóór 15 december te reageren; deze termijn is later verlengd tot 15 februari
16 2012. Van 64 kerken is uiteindelijk een reactie ontvangen. Op een totaal van 90 kerken (stand per 1
januari 2011 minus Katwijk) betekent dit een score van 71%. Van de 64 kerken heeft één kerk
18 aangegeven niet in de gelegenheid te zijn de vragen op een zorgvuldige manier te beantwoorden,
heeft één kerk aangegeven geen inhoudelijke reactie te geven omdat het hier om vertrouwelijke
20 zaken gaat, heeft één kerk aangegeven niet te antwoorden omdat zij geen zelfstandige gemeente is
en heeft één kerk aangegeven geen oordeel te willen uitspreken. In de navolgende overzichten zijn
22 deze vier kerken buiten beschouwing gelaten, zodat is uitgegaan van een totaal van 60 kerken.
Vanuit statistisch oogpunt is een score van 71% zonder meer goed te noemen. Tegelijkertijd vindt de
24 commissie het toch wat teleurstellend dat een aanzienlijk deel van de kerken niet de moeite heeft
genomen om überhaupt te reageren.

26 Bij de beoordeling van de uitkomsten moet in aanmerking worden genomen dat aan een zekere
vergroving van de indeling van de reacties niet is te ontkomen. Niet alle nuances in de antwoorden
28 kunnen worden meegenomen.

30 **Vraag 1 luidde: 'Is het u bekend of zich in uw gemeente broeders en zusters bevinden die een homoseksuele relatie hebben?'**

- 32 - 31 kerken hebben deze vraag negatief beantwoord
- 28 kerken hebben deze vraag positief beantwoord
- 1 kerk heeft deze vraag niet beantwoord

34 Opvallend is het relatief hoge aantal positieve reacties. Het zou kunnen zijn dat niet iedere
respondent goed in de gaten heeft gehad dat het in de vraag gaat om in een homoseksuele relatie
36 levende broeders en zusters en niet om homoseksuele broeders en zusters als zodanig, maar dit is
uiteeraard niet meer dan een veronderstelling.

38

2 **Vraag 2 luidde: ‘Hebt u ooit een besluit genomen met betrekking tot het al dan niet aanvaarden als**
4 **lid van de gemeente van broeders en zusters die een homoseksuele relatie hebben? Zo ja, zou de**
4 **Commissie dan dat besluit of die besluiten (zo mogelijk met verantwoording) mogen ontvangen?’**

- 6 - 26 kerken hebben geantwoord een dergelijk besluit niet te hebben genomen
- 6 - 24 kerken hebben aangegeven een besluit te hebben genomen, inhoudende dat de in de vraag bedoelde leden als lid van de gemeente (zullen) worden aanvaard
- 8 - 5 kerken hebben aangegeven een besluit te hebben genomen, inhoudende dat de in de vraag bedoelde leden niet als lid van de gemeente (zullen) worden aanvaard
- 10 - 1 kerk heeft aangegeven een afhoudend beleid te (zullen) voeren
- 4 kerken hebben deze vraag niet beantwoord

12 Redenen waarom vier kerken de vraag niet hebben beantwoord, zijn dat het onderwerp nog in bespreking is, men nog in een proces van nadenken zit of dat nog geen standpunt is ingenomen.

14 Het al dan niet als lid aanvaarden blijkt in de praktijk met name te betekenen dat de betreffende broeders en zusters al dan niet tot de viering van het Heilig Avondmaal worden toegelaten.

16 Verder blijkt uit de cijfers dat ook kerken, waartoe geen in een homoseksuele relatie levende broeders en zusters behoren, soms wel een standpunt hebben ingenomen over het al dan niet als lid
18 aanvaarden van dergelijke personen.

Het blijkt dat een aantal kerken in de afgelopen jaren een al dan niet uitvoerig besluit over de positie
20 van homoseksuele broeders en zusters in de gemeente heeft genomen. Sommige hiervan hebben hun besluit aan de commissie toegezonden .

22 **Vraag 3 luidde: ‘Hebt u ooit een besluit genomen met betrekking tot het al dan niet vervullen van**
24 **specifieke taken in de gemeente door broeders en zusters die een homoseksuele relatie hebben?**
24 **Zo ja, zou de Commissie dan dat besluit of die besluiten (zo mogelijk met verantwoording) mogen**
24 **ontvangen? Welke specifieke functies betreft het hier?’**

- 26 - 36 kerken hebben aangegeven nooit een dergelijk besluit te hebben genomen
- 28 - 9 kerken hebben aangegeven een besluit te hebben genomen, inhoudende dat niet-ambtelijke functies open staan voor de bedoelde broeders en zusters
- 30 - 5 kerken hebben aangegeven een besluit te hebben genomen, inhoudende dat niet-ambtelijke functies niet open staan voor de bedoelde broeders en zusters
- 4 kerken hebben aangegeven hierin een terughoudend beleid te voeren
- 32 - 6 kerken hebben deze vraag niet inhoudelijk beantwoord (nog in studie, niet relevant, geen standpunt ingenomen)

34 In deze vraag gaat het niet over het al dan niet mogen bekleden van ambtelijke functies; dat
36 onderwerp komt bij vraag 4 aan de orde. De vraag naar de aard van de specifieke functies is nauwelijks beantwoord. Bij de commissie bestaat de indruk dat men in het algemeen voorzichtig is met functies op het gebied van verkondiging, pastoraat en onderwijs. Een enkele keer is aangegeven

2 dat benoembaarheid wel mogelijk is, maar dat van de betreffende broeders en zusters wordt
verwacht dat zij hun opvattingen omtrent het mogen hebben van een homoseksuele relatie niet
4 uitdragen.

**Vraag 4 luidde: 'Hebt u ooit een besluit genomen met betrekking tot het al dan niet vervullen van
6 het ambt van ouderling dan wel diaken door broeders en zusters die een homoseksuele relatie
hebben? Zo ja, zou de Commissie dan dat besluit of die besluiten (zo mogelijk met
8 verantwoording) mogen ontvangen?'**

- 34 kerken hebben aangegeven nooit een dergelijk besluit te hebben genomen
- 10 - 18 kerken hebben aangegeven een besluit te hebben genomen, inhoudende dat ambtelijke
functies niet open staan voor dergelijke broeders en zusters
- 12 - 1 kerk heeft aangegeven een besluit te hebben genomen, inhoudende dat ambtelijke
functies open staan voor dergelijke broeders en zusters
- 14 - 2 kerken hebben aangegeven hierin een terughoudend beleid te voeren
- 5 kerken hebben deze vraag niet inhoudelijk beantwoord (nog in studie, niet relevant, geen
16 standpunt ingenomen)

Vergelijking van de antwoorden op de vragen 3 en 4 wijst uit dat de kerken die de enquête hebben
18 ingevuld aanzienlijk terughoudender zijn bij het vervullen van ambtelijke functies dan niet-
ambtelijke functies.

**Vraag 5 luidde: 'Bent u van oordeel dat uit Gods Woord kan en moet worden afgeleid dat broeders
20 en zusters met een homoseksuele relatie die belijdende leden van de gemeente zijn en mogen
deelnemen aan de viering van het heilig avondmaal, alleen al vanwege de homoseksuele relatie
22 niet mogen worden geroepen tot het ambt van ouderling of diaken? Wilt u uw antwoord
24 toelichten?'**

- 30 kerken hebben deze vraag bevestigend beantwoord
- 26 - 3 kerken hebben deze vraag ontkennend beantwoord
- 8 kerken hebben aangegeven over deze vraag in gesprek te zijn
- 28 - 19 kerken hebben aangegeven deze vraag niet te kunnen beantwoorden

De meeste antwoorden zijn niet gemotiveerd. Waar dat wel het geval is, wordt bij de ja-stemmers
30 veelal verwezen naar de apostolische brieven (Timoteus en Titus: 'man van één vrouw';
voorbeeldfunctie).

**Vraag 6 luidde: 'Bent u van oordeel dat, indien het antwoord op de onder punt 5 geformuleerde
32 vraag positief is, dit dan dient te gelden voor de volle breedte van de Nederlands Gereformeerde
34 Kerken of dat zulks in de vrijheid van de plaatselijke kerken zou mogen worden gelaten?'**

- 2 - 14 kerken hebben aangegeven te kiezen voor een voor de volle breedte van de NGK
geldende gedragslijn
- 4 - 16 kerken hebben aangegeven te kiezen voor de vrijheid van de plaatselijke kerken
- 1 kerk heeft aangegeven dat dit item niet tot de opdracht van de Commissie behoort
- 6 - 29 kerken hebben aangegeven hierover (nog) geen standpunt te hebben

8 De verdeeldheid in de antwoorden is naar het oordeel van de commissie typerend voor het
gedachteklimaat binnen de NGK. Opvallend is wel het relatief grote aantal kerken dat zegt (nog) geen
standpunt hierover te hebben ingenomen.

10 **Vraag 7 luidde: 'Zijn er zaken, opmerkingen, suggesties etc., die u onder de aandacht van de
Commissie zou willen brengen?'**

12 De volgende opmerkingen kunnen als selectie worden genoteerd:

- De commissie wordt veel wijsheid toegewenst (enkele keren).
- 14 - Het gaat nu over homoseksualiteit en ambt. Maar welke (andere) gedragingen en
opvattingen maken deelname aan een kerkenraad onmogelijk? Waar liggen de kritische
16 grenzen?
- Er wordt dringend op het advies van de commissie gewacht.
- 18 - De commissie moet ook spreken met homoseksuele gemeenteleden.
- De commissie moet de haar gegeven opdracht niet uitbreiden.
- 20 - Waarom juist dit onderwerp? Zijn andere onderwerpen niet veel belangrijker? Is het
denkbaar dat we door de samenleving deze discussie opgedrongen hebben gekregen en
22 daardoor oneigenlijke elementen in de discussie inbrengen?
- De resultaten van de enquête graag vertrouwelijk en anoniem publiceren.
- 24 - De vrijheid van de plaatselijke kerk en landelijke hulp zijn allebei een groot goed.
- Graag worden de uitslagen van de enquête vernomen.
- 26 - Graag zorgvuldig omgaan met externe communicatie (met het oog op het risico van een
negatief oordeel over de kerk).
- 28 - Graag terughoudend richting de media.
- De commissie zou ook de vraag moeten onderzoeken of Gods zegen over een homoseksuele
30 relatie mag worden gevraagd.
- We waren op het punt van de hermeneutiek destijds niet louter positief over het rapport
32 met betrekking tot Vrouwelijke Ouderlingen en Predikanten. We zouden het betreuren
wanneer de hermeneutische stellingname van dat rapport zonder nadere discussie toegepast

- 2 zou worden op de discussie over ambt en homoseksualiteit en de weg zou banen voor het
leven in een (permanente) homoseksuele relatie.
- 4 - De visie op het eigene van het ambt is van belang.
- 6 - Op het gesprek zijn van invloed het theoretische karakter en het al dan niet kennen van
mensen met een homoseksuele relatie. Bovendien gaat het om mensen en dat vraagt liefde,
8 wijsheid en fijngevoeligheid zowel naar en van homoseksuelen zelf als naar en van andere
gemeenteleden.
- 10 - Invoering zou een risico kunnen betekenen dat de contacten met CGK en GKv onder druk
komen te staan.
- 12 - Is met een gezamenlijke bezinning van de kerken het belang gediend van de homoseksuele
broeders en zusters? Ons past terughoudendheid.
- 14 - De kernvraag is: hoe verstaan wij als NGK de Heilige Schrift? Dat moet het onderwerp zijn
van een brede, zelfs interkerkelijke bezinning.
- 16 - Het werk van de commissie verdient steun. Stil zwijgen helpt niet.
- 18 - Graag zien wij dat te zijner tijd het conceptrapport met een vragenformulier naar de
kerkenraden wordt gestuurd. . Dan kunnen alle leden van de NGK zich uiten, alvorens de
kerkenraden hun mening over het conceptrapport geven .

20

Hoofdstuk 3. Samenvatting van de gesprekken met homoseksuele broeders en zusters

22 De LV Houten 2010/2011 heeft de commissie verzocht om bij de uitvoering van haar opdracht ook te
spreken met homoseksuele broeders en zusters. De betreffende passage uit de besluittekst luidt als
24 volgt: '.....bij de uitvoering van de commissieopdracht ook uitdrukkelijk het oog gericht te houden op
en het gesprek te zoeken met homoseksuele broeders en zusters.' Ter uitvoering van deze opdracht
26 heeft de commissie contact gelegd met een aantal homoseksuele broeders en zusters; vervolgens
hebben telkens een tweetal commissieleden in wisselende samenstelling met de betreffende
28 broeders en zusters een gesprek gevoerd.

30 Voorafgaand aan de gevoerde gesprekken zijn vanuit de commissie de onderstaande vragen als
handreiking bij de gesprekken aangegeven:

- 32 1. Hoe wordt in uw gemeente omgegaan met homoseksuelen (zowel met degenen die in een
relatie samenleven als met degenen die dat niet doen)? Hoe beleeft u dit?
- 34 2. In veel gemeenten is de vraag of er plaats voor homoseksueel samenlevende broeders en
zusters is aan de avondmaalstafel of in het ambt een heet hangijzer. Hoe beleeft u dit?
- 36 3. Welke bijdrage kunnen kerken en gemeenten volgens u leveren om de gemeente van
Christus ook voor homoseksuelen die Christus willen volgen een geestelijk thuis en een veilig
huis te laten zijn? Heeft dit volgens u ook consequenties voor hun beleid inzake de

- 2 openstelling van de avondmaalstafel en het ambt voor samenlevende homoseksuelen?
- 4 4. Hoe kijkt u in het licht van Gods woord aan tegen respectievelijk homoseksualiteit, het
samenleven van homo's in een relatie van liefde en trouw en de openstelling van
avondmaalstafel en ambt voor samenlevende homoseksuelen?
- 6 5. Wat is uw visie op een gemeente waarin men de ruimte (voor ambt en avondmaal) niet biedt
omdat men meent hiermee tegen Gods Woord in te gaan? En omgekeerd, wat is uw visie op
8 een gemeente waarin men wel ruimte (voor ambt en avondmaal) biedt omdat men meent
hierin Gods Woord recht te doen?

10

Verder is met de gesprekspartners het volgende protocol afgesproken:

- 12 • Van het gevoerde gesprek wordt een kort verslag gemaakt door één van de commissieleden.
Dit verslag wordt in concept ter goedkeuring voorgelegd.
- 14 • De mondelinge rapportage van hetgeen in het gesprek naar voren is gekomen en het
bovenbedoelde gespreksverslag worden uitsluitend binnen de commissie bekend.
- 16 • Uit het gespreksverslag mag anoniem in het rapport dat de commissie te zijner tijd aan de LV
zal uitbrengen, worden geciteerd tenzij daarvoor geen toestemming wordt verleend.
- 18 • In het bovenbedoelde rapport worden de namen van de gesprekspartners niet genoemd,
tenzij de commissie daarvoor uitdrukkelijk schriftelijke toestemming wordt gegeven.

20

De gesprekspartners kunnen als volgt worden aangeduid:

- 22 A. Twee zusters,
B. Een zuster,
24 C. Een broeder,
D. Een zuster,
26 E. Een broeder,
F. Een broeder,
28 G. Twee broeders,
H. Een broeder.

30 De meeste gesprekspartners zijn lid van de NGK, twee zijn lid van de PKN en één is lid van een ander
klein kerkgenootschap.

32 Alle gesprekken hebben plaatsgevonden in een goede en open sfeer. Van de gesprekken kunnen de
volgende beknopte samenvattingen (die door de betreffende gesprekspartners zijn goedgekeurd)
34 worden gegeven:

Ad A: Twee zusters

36 De zusters zijn gehuwd. In hun vorige gemeente werd het standpunt gehuldigd dat homoseksuele
gemeenteleden van harte welkom zijn en ook gemeentelijke taken mogen vervullen, maar dat het
38 krijgen/hebben van een relatie het uitoefenen van gemeentelijke taken uitsluit. Toen de beide
zusters een relatie kregen, hebben zij dan ook van die gemeente afscheid genomen (overigens in een
40 goede en open sfeer) en hebben zij zich aangesloten bij een andere gemeente, waarin zij als
samenwonende homoseksuelen wél gemeentelijke taken mogen vervullen (zij het niet als
42 ambtsdrager).

- 2 De zusters zijn van oordeel dat homoseksualiteit niet door God is bedoeld en een gevolg is van de
gebrokenheid van de schepping. Er is wel ruimte voor een oprechte relatie van liefde en trouw.
- 4 Inmiddels zijn zij getrouwd, waarbij hun huwelijk kerkelijk is ingezegend. Zij zijn daar dankbaar voor,
omdat zij hun belofte van liefde en trouw aan elkaar ook voor Gods aangezicht wilden uitspreken.
- 6 De zusters vinden relaties met anderen belangrijk. Verschil van opvatting over het hebben van een
homoseksuele relatie mag de onderlinge verhoudingen niet frustreren. In de christelijke gemeente
8 moet ruimte en plaats zijn voor homoseksuele broeders en zusters die bewust alleen willen blijven
én voor homoseksuele broeders en zusters die een relatie willen aangaan of zijn aangegaan. Het
10 belangrijkste is dat de gemeente voor alle homoseksuele broeders en zusters ongeacht hun keuze
een veilige plek is.
- 12 De beide zusters willen respectvol met hun homoseksualiteit omgaan, zowel jegens elkaar als jegens
anderen. Zij dagen niet uit en profileren zich niet als zodanig.

14 **Ad B: Een zuster**

Zij, een samenwonende zuster, is lid van een gemeente, waarin ruimte is voor homoseksuele relaties.
16 Samenwonende homoseksuele broeders en zusters mogen gemeentelijke taken vervullen, maar
mogen geen ambtsdrager zijn. Toen zij een relatie aanging, was zij ouderling; zij moest daarom haar
18 ambt neerleggen. Dat heeft haar erg aangegrepen. Rationeel kon zij de beslissing wel accepteren,
maar emotioneel vond zij het erg moeilijk. Zij is wel bewust lid van de gemeente gebleven. Zij voelt
20 zich daar veilig; ze wordt geaccepteerd zoals zij is.

Zij is van oordeel dat haar homoseksuele relatie Bijbels gezien mogelijk is. De in de Bijbel
22 voorkomende negatieve teksten over homoseksualiteit zijn tijd- en cultuurgebonden en hebben geen
betrekking op haar relatie in liefde en trouw. Wel is duidelijk dat homoseksualiteit door God bij de
24 schepping niet is bedoeld. Homoseksualiteit is een gevolg van de gebrokenheid, maar is geen zonde.

Zij is bewust niet getrouwd, met name vanwege de omgeving. Zij en haar partner hebben een
26 samenlevingscontract. Voor hun relatie is geen zegen gevraagd; dat kon niet. Ze heeft er wel
behoefte aan en zou het fijn vinden als dat zou kunnen.

28 De discussie binnen de kerken over homoseksualiteit ervaart zij als positief; openheid is welkom en
nodig.

30 Het naast elkaar voorkomen van homoseksuelen met een en (bewust) zonder een relatie in één
gemeente zou volgens haar mogelijk moeten zijn. Daarvoor zijn dan wel wederzijds respect en open
32 gesprekken over en weer noodzakelijk.

De mooiste reactie die zij kreeg, toen zij vertelde over haar relatie was die van een oude zuster in de
34 gemeente. Haar eerste vraag was: 'Hoe is het tussen jou en God?' Daar gaat het om. Geweldig als je
gezien mag worden op het niveau van het geloof.

36

2 **Ad C: Een broeder**

4 Hij, een alleenstaande broeder, is lid van een gemeente waarin voluit ruimte is voor homoseksuele relaties (ook ambtelijk). Hoewel hij bewust gekozen heeft om alleen te blijven, heeft hij geen moeite om lid van de gemeente te blijven.

6 Hij is van oordeel dat de Bijbel van homoseksuelen een celibatair leven vraagt. Hij noemt in dat verband de scheppingsorde (Genesis 2 : 24) en Romeinen 1. De tegenargumenten (cultus en ‘het gaat niet over mij’) spreken hem niet aan.

10 Voor het meer behoudende deel van de kerk waar zijn wortels liggen, bepleit hij meer ruimte voor het gesprek over homoseksualiteit. Een kerk moet met iemand een zoektocht aan willen gaan. Als iemand tot de conclusie komt een relatie aan te mogen gaan, wees dan in de theorie principieel, maar in de praktijk ruimer (wel toegang tot het avondmaal). Duidelijkheid in beleid, maar mild in de toepassing. Het moet onder spanning blijven staan. Waar ligt dan de grens? Niet bij het avondmaal, maar wel bij voorbeeldfuncties. En laat vooral het onderwerp homoseksualiteit niet het sjobboeth worden voor de rechtzinnigheid.

16 Hij vindt niet dat je celibataire homoseksuelen in de kou laat staan als je kerkelijk ruimte biedt aan een homoseksuele relatie; je moet elkaar in de kerk niet gijzelen. Celibatair levende homoseksuelen moeten leren omgaan met het feit dat een ander andere keuzen maakt. Dat hoort bij volwassen christen zijn.

20 Hij zoekt naar de mogelijkheid van een exclusieve relatie die meer is dan een gewone vriendschap, maar niet de kenmerken heeft van een huwelijk (bijvoorbeeld wel zoenen, maar geen seksuele relatie).

24 Hij vindt dat seksualiteit in kerken wordt overgewaardeerd (‘zonder seks ga je dood’) en dat vriendschap wordt ondergewaardeerd (‘het is maar een vriendschap’).

26 Homoseksuele liefde kan zo puur zijn dat het van God is. Alleen heeft God een bepaalde bedding aan seksualiteit gegeven en daar hoort een homoseksuele relatie niet bij. Je mag een homoseksuele relatie afkeuren, maar niet de homoseksuele liefde. Antoine Bodar spreekt over ‘ongeordende liefde’. Het is niet een gelijkwaardige variant van heteroseksuele liefde. De beperking is dat het niet geuit kan worden zoals je zou willen.

30 **Ad D: Een zuster**

32 Zij heeft sinds enkele jaren een homoseksuele relatie (een geregistreerd partnerschap). Voor haar staat vast dat de Bijbel niet in verbiedende zin spreekt over een homoseksuele relatie in liefde en trouw, maar over een vorm van tempelprostitutie en een algehele trend van geestelijk verval. Het was Gods bedoeling bij de schepping dat man en vrouw zouden samenleven en vruchtbaar en talrijk de aarde zouden bevolken. Door de zonde is er veel gebrokenheid in de wereld gekomen, waaronder de homoseksuele geaardheid. Het was niet Gods bedoeling, maar de Bijbel geeft haar geen aanleiding om uit principe single te blijven. Zij voelt zich gezegend in haar relatie.

2 In haar gemeente is het avondmaal opengesteld voor samenwonende homoseksuele broeders en
zusters, maar mogen de ambten en sommige andere functies niet worden bekleed. Zij heeft daar wel
4 begrip voor, maar het doet haar wel pijn. Zij vindt het soms moeilijk om met gemeenteleden om te
gaan vanwege de polarisatie en de sterke emoties waarmee het onderwerp van de homoseksuele
6 relaties gepaard gaat. Zij wil evenwel wel loyaal zijn.

Zij bepleit dat de LV niet één generiek beleid uitvaardigt. Laat ruimte voor verschil en bezinning. Een
8 opgedrongen regel kan schadelijk zijn voor homoseksuele broeders en zusters. Kerkenraden moeten
rondom het onderwerp bezinnend bezig zijn vóór je door de praktijk wordt gedwongen een
10 standpunt in te nemen.

Binnen de gemeente moet volgens haar ruimte zijn voor beide visies. Belangrijk daarbij is wel dat het
12 gesprek met homoseksuelen wordt aangegaan. Zij vindt het wel van belang dat elke gemeente hierin
haar eigen weg mag zoeken. Staphorst is Amsterdam niet.

14 Zij vindt het lastig dat in de kerk van samenwonende homoseksuelen zo'n probleem wordt gemaakt,
terwijl er ook veel gemeenteleden scheiden of andere zonden doen. Zij bepleit ruimte: zij zou zich in
16 de gemeente graag net zo vrij willen kunnen voorstellen als op haar werk: 'Ik ben X en ik heb een
relatie met Y.'

18 **Ad E: Een broeder**

Hij is lid van een kerkgemeenschap dat homo's en lesbiennes verwelkomt en dat bereid is de zegen
20 van de Heer over hun eventuele levensverbintenissen uit te spreken. Dat er binnen die kerk geen
spanning rond het onderwerp hangt, ervaart hij als heel prettig want hij zou het vermoeiend vinden
22 als het altijd maar weer daarover zou moeten gaan.

In de geschiedenis van de kerk richtten discussies en conflicten zich grotendeels op dogmatische
24 thema's. Tegenwoordig zien we juist discussies over morele thema's die altijd met seksualiteit en
gender te maken hebben. In die discussies menen sommigen de Bijbel rechtstreeks toe te passen,
26 terwijl anderen meer expliciet de tekstuele en toenmalige culturele context verdisconteren. Niet
alleen een verschil in hermeneutiek leidt tot problemen: ook een bepaalde visie op het huwelijk
28 stuurt en problematiseert de discussies over homoseksualiteit.

Hij is van oordeel dat de uitspraken in de Bijbel geen directe betekenis hebben voor hedendaagse
30 relaties. Voor de vraag of Paulus (vgl. Rom. 1) wel of niet wist van relaties in liefde en trouw is het
belangrijk de context scherp te krijgen. Het begrip 'tegennatuurlijk' is een sleutelbegrip. Dat begrip
32 gebruikt Paulus ook in Rom. 11 : 24, waar Paulus zegt dat de genade van God door natuurlijke
grenzen heen breekt. Onderscheidingen zijn niet van belang met het oog op de toekomst die God
34 voor ogen heeft.

Voor een gemeente is het belangrijk dat je daar kunt leren hoe relaties vorm te geven. Daarbij
36 moeten we het huwelijk niet overschatten; ook of juist vriendschappen zouden model kunnen staan
voor omgang met elkaar in de kerk. Ook de homorelatie kan overschat worden, maar het risico dat
38 dat gebeurt wordt mede vergroot door de wijze waarop de discussie over homoseksualiteit wordt
gevoerd.

- 2 In het protestantisme moet in het algemeen iedereen vanuit de bijbel dingen verantwoorden. Hij
geloofd dat de Bijbel primair in de gemeenschap moet worden gelezen en uitgelegd. In
4 gereformeerde kringen zitten homoseksuelen in de knel; ze moeten zelf uitleggen hoe ze een
bepaalde tekst moeten interpreteren. Daartegenover zitten predikanten in een machtspositie.
- 6 De vraag of homoseksualiteit volgens hem een ziekte is, beantwoordt hij ontkennend. De visie dat
het wel een ziekte is en ontstaat door scheefgroei in de jeugd c.q. opvoeding heeft schadelijke
8 gevolgen voor jongeren die met hun homoseksualiteit worstelen en in aanraking komen met
therapeuten die deze visie huldigen.
- 10 Hij is betrokken geweest bij de in 2011 gepubliceerde kerkelijke verklaring tegen geweld tegen
homo's. In het voorbereidende proces waren het met name de vertegenwoordigers van de NGK die
12 zich er hard voor maakten dat in de verklaring zou worden erkend dat ook kerken zich aan geweld en
liefdeloosheid jegens homo's en lesbiennes schuldig hebben gemaakt. Dat heeft hem en vele
14 anderen diep geraakt. Die verklaring benadrukt dat een gemeente vooral een veilige ruimte moet
bieden. Hij voegt eraan toe dat het zich voortdurend moeten verantwoorden een (te) hoge druk met
16 zich meebrengt. Je zou in een gemeente expliciet moeten maken dat een homostel met rust gelaten
moet worden.
- 18 De vraag naar de mogelijke openstelling van het ambt voor homo's en lesbiennes gaat volgens hem
evengoed over de ambtstheologie. Hier doet zich de vraag naar de voorbeeldfunctie voor. Moet je
20 daarbij striktere regels toepassen en welke zijn dat dan? De Bijbel geeft er wel enkele, maar welke
doen wel en welke doen niet ter zake? Hij vindt het onderscheid homo – hetero niet zo belangrijk in
22 dit verband. Als iemands homoseksuele oriëntatie of relatie een belemmering zou vormen om
predikant te worden, is een ongetrouwde dominee dan ook ongeschikt? In de praktijk geeft de
24 uitoefening van het ambt geen probleem behalve dat er mensen zijn die het een probleem vinden.
Belangrijk in dit verband vindt hij wel dat je een goed ontwikkelde ambtstheologie hebt. Criteria voor
26 ambtsdragers zijn deskundigheid, voorbeeldfunctie en roeping.
- Hij vindt voor de NGK belangrijk of er een eenduidige visie op homoseksuele relaties bestaat en of
28 een dergelijke visie een wezenlijke zaak is óf dat gemeenteleden daarover ook anders mogen
denken. En als een bevestiging van een in een homoseksuele relatie levende ambtsdrager binnen de
30 gemeente op weerstand zou stuiten, wat zou de kerkenraad dan kunnen doen om die weerstand te
doen afnemen?
- 32 **Ad F: Een broeder**
- Hij is predikant en heeft een hele worsteling doorgemaakt vanwege zijn homoseksuele geaardheid.
34 Hij heeft in het verleden hulp gezocht bij evangelische instanties. Toen de ontgroeiing van zijn
homofiele gevoelens niet kwam, durfde hij God om een vriend te vragen. 23 jaar geleden leerde hij
36 zijn levenskameraad kennen. Aanvankelijk hield hij zijn relatie, die ook seksueel van karakter was,
voor zijn gemeente verborgen. Toen zijn relatie twee jaar later uitkwam (het moest toch een keer
38 uitkomen), werd er in zijn gemeente heel wisselend op gereageerd. Vooral evangelische
gemeenteleden reageerden heel afwijzend en verdrietig. Mede daarom (!) heeft hij toen met zijn
40 vriend ervoor gekozen om het seksuele element in hun relatie te stoppen, dit (zoals hij zelf zegt) uit

- 2 liefde voor Christus en zijn Woord en uit liefde voor zijn gemeente. Dat ging niet altijd zonder strijd, maar die strijd bleef ook niet zonder vrucht op zijn werk in de gemeente.
- 4 Zes jaar geleden zijn hij en zijn vriend een geregistreerd partnerschap aangegaan, omdat zij voor elkaar zorg willen dragen, hun leven lang.
- 6 De predikant las en leest de Bijbel zo, dat seksuele gemeenschap is bedoeld om de eenheid en de liefde tussen een man en zijn vrouw te symboliseren en te versterken. Wanneer we zoeken naar
- 8 Bijbelgedeelten over homoseksualiteit, dan blijken die alle negatief daarover te spreken. Hij moet dan wel toegeven dat de praktijken, die daarin afgewezen worden, bijna allemaal in de context staan
- 10 van afgoderij en ontucht. Is er dan toch ruimte voor een homoseksuele relatie in liefde en trouw? Blijft echter toch de zeer grote (!) moeilijkheid, dat de Here God nergens in zijn Woord positief de
- 12 weg wijst naar zo'n relatie.

Omdat mensen met dezelfde gevoelens in vriendschap veel voor elkaar kunnen betekenen, zou hij

14 hen, die leven in een duurzame homoseksuele relatie, niet in de kou willen laten staan en niet willen weren van het avondmaal, maar aanvaarden en een veilige plaats bieden in de gemeente. Hij zou

16 ook met hen en voor hen kunnen en willen bidden om Gods zegen, kracht en leiding. Maar dat is niet hetzelfde als in Gods Naam hun relatie zegenen en die relatie daarmee goedkeuren. Een

18 huwelijksrelatie spreekt voluit van Gods bedoeling met de mens, een homoseksuele relatie is een zoeken naar een weg in de gebrokenheid.

20 Hij vindt dat medegelovigen, die om die reden kiezen voor het niet aangaan van zo'n relatie of afzien van het hebben van gemeenschap in hun relatie, op alle steun vanuit de gemeente zouden moeten

22 kunnen rekenen. (Om te relativiseren: vele niet gehuwde hetero's hebben eenzelfde strijd te voeren in onze oversekste maatschappij). Zelf heeft hij een (hetero) collega gevraagd om een Christus voor

24 hem te zijn. Deze collega heeft hem namens Christus trouw terzijde gestaan, soms erg kritische vragen stellend, biddend, steeds met liefde, nooit veroordelend. Hij is teleurgesteld in een recente

26 uitspraak van de synode van de GkV, dat kerken het samenwonen van twee homo's moeten afwijzen en mogelijk tucht moeten oefenen, zelfs (!) wanneer deze mensen uitgesproken hebben dat zij geen

28 seksuele gemeenschap hebben. De predikant is overigens niet tegen pastorale tucht in de gemeente op zich (bedoeld om mensen weer terecht te brengen), maar dan moet die tucht op gelijke wijze

30 functioneren bij niet (homo)seksuele zonden.

Hij benadrukt, dat alle leden van Christus' gemeente (homo's én hetero's) hun leven hebben te

32 stellen onder de leiding van onze Heer Jezus Christus en elkaar hebben te stimuleren in het leren onderhouden van al (!) wat Hij ons geboden heeft.

34 **Ad G: Twee broeders**

Zij wonen sinds een aantal jaren samen; juridisch is er sprake van een samenlevingscontract. Over

36 hun relatie is geen zegen gevraagd; destijds is er niet over nagedacht en het zou nu te beladen zijn. In hun kerkelijke gemeente is hun homoseksuele relatie geaccepteerd. Met hen is open en eerlijk

38 gesproken en er was sprake van goed overleg en goede begeleiding. Zij voelen zich thuis in de gemeente. Behoudens het ambt staan alle functies binnen de gemeente voor hen open. Een van hen

- 2 heeft een andere ervaring in een andere gemeente en hij vindt het lastig dat zijn homoseksuele leefwijze een struikelblok vormde.
- 4 Zij vinden het belangrijk dat een gemeente een veilige plaats kan bieden. Bezorgdheid om de keuze voor een homoseksuele relatie mag er uiteraard zijn, maar dan wel ingebed in liefde. Overigens moet
- 6 er volgens hen ook zonder meer plaats zijn voor bewust alleenstaande homoseksuelen.

Het omgaan met wat de Bijbel zegt over homoseksualiteit ervaren zij als lastig. In de loop van de tijd

8 zijn zij de liefde van de een voor de ander gaan zien als een gave van God. De teksten in de Bijbel over homoseksualiteit schuren niet zo: wat daar beschreven wordt gaat niet over hen. Een relatie

10 van liefde en trouw komt niet zo voor in de Bijbel. Zij vinden wel dat homoseksualiteit niet door God bij de schepping is bedoeld; ze is een gevolg van de gebrokenheid. Je kiest er ook niet voor; je bent

12 het van nature. Het gaat er dan om jezelf te accepteren zoals je bent. God houdt van mij zoals ik ben.

Ad H: Een broeder

- 14 Hij is bewust alleenstaand. In zijn gemeente is iedereen welkom, ook homoseksuelen. Wel mogen praktiserende homoseksuelen geen leidende positie innemen. Zij mogen wel aan het avondmaal; dat
- 16 is iets persoonlijks tussen God en hen. De gemeente is open aan de rand, maar in de kern radicaal.

In het algemeen mist hij in de kerken goed onderwijs over homoseksualiteit. Het onderwerp wordt

18 gemeden en wordt pas een issue als het spannend wordt. De kerk zou kunnen helpen door een enorme openheid te hebben voor de homoseksuele medemens, maar tegelijkertijd wel heel scherp de spiegel te blijven voorhouden. We moeten de mensen niet een gevoel van veroordeling geven. Hij

20 ziet niet veel in de 'barmhartige concessie'. Help je mensen daar nu echt mee? Heeft een homoseksueel het moeilijker dan een heteroseksueel? Het is je kruis dragen en dat moet ieder

22 christen doen. De homoseksuele medemens is teveel neergezet als iets heel aparts. Het is dubbel als het ambt niet openstaat voor een praktiserende homoseksueel en wel voor heteroseksuele

24 samenwonenden.

- 26 Je hebt de gave van het huwelijk of je hebt de gave van het single zijn. We moeten singles leren het als een gave te zien en zo te leven.

- 28 Aan homoseksuele gevoelens kun je niets doen, vindt hij. Daarin moet je Gods vaderhart accepteren en ook jezelf accepteren. Dat voorkomt geen identiteitscrisis, maar dan ga je naar God toe. Vanuit de
- 30 gebrokenheid zie je kansen voor het Evangelie.

De kerk is heel veroordelend geweest en gaat nu de pastorale weg in; ze geeft heel postmodern geen

32 waardeoordeel meer.

Hij vindt dat de Bijbel heel duidelijk is over het huwelijk, over samenwonen, over seks voor het

34 huwelijk, over homoseksualiteit. Het is duidelijk hoe God wil dat wij leven. We hebben daar in onze huidige samenleving moeite mee. Dat mag, maar ga niet aan de Bijbel tornen. Homoseksualiteit in

36 liefde en trouw bestaat, maar is toch niet het plaatje dat God van zichzelf heeft gegeven. Man en vrouw representeren in hun seksualiteit God zelf; een homoseksuele leefwijze maakt van God een

38 ander beeld. Eren homoseksuelen God met hun relatie?

2 Je moet nooit je eigen homoseksualiteit ontkennen. Als je dat wel doet, kun je in een crisis terecht
komen. Maar als je het niet ontkent, kun je naar Gods beeld ook in een huwelijk met een vrouw
4 leven en je seksualiteit daarin ontwikkelen. Ze zijn complementair. Die mannen kunnen praten over
zichzelf en kunnen hun eigen verantwoordelijkheid daarin nemen. Dat is geen zelfverloochening,
6 want homoseksualiteit is maar één van de dingen die de mens bepalen. De samenleving zegt
evenwel dat je homoseksualiteit het belangrijkste element is. De homolobby is bijna religieus. Men
8 zegt dat het een vrije keus is om homoseksualiteit te praktiseren, maar er is geen vrije keus meer als
je dat als homoseksueel moet doen en het heel raar is als je dat niet doet.

10 Hij vindt dat homoseksualiteit tegenwoordig vaker voorkomt (ook in christelijke kring) en verklaart
dat de toenemende vaderloosheid in de samenleving; er is een gebrek aan intimiteit en echte
12 verbondenheid met vaders door (o.a.) lichamelijke en emotionele afwezigheid.

De definitie van genezing is voor hem niet de afwezigheid van gebrokenheid maar de integratie
14 daarvan geworden. Citaat: 'Homoseksualiteit is mijn leven, ik kan er een rondje om lopen, ik heb het
van alle kanten bekeken, ik weet dat het er is, ik weet hoe ik ermee om moet gaan, ik weet wanneer
16 het opkomt, hoe het werkt – dat is dus genezing wat mij betreft, omdat het gewoon een plek heeft
gekregen en ik daarmee om kan gaan.'

18

20 **Hoofdstuk 4. Samenvatting van de gesprekken met organisaties voor homoseksuele broeders en zusters**

22 De LV Houten 2010/2011 heeft de commissie verzocht om bij de uitvoering van haar opdracht ook te
spreken met homoseksuele broeders en zusters. De betreffende passage uit de besluittekst luidt als
24 volgt: '.....bij de uitvoering van de commissieopdracht ook uitdrukkelijk het oog gericht te houden op
en het gesprek te zoeken met homoseksuele broeders en zusters.' Ter uitvoering van deze opdracht
26 heeft de commissie niet alleen contact gelegd met een aantal homoseksuele broeders en zusters,
maar ook met enkele organisaties van homoseksuele broeders en zusters; vervolgens hebben
28 commissieleden met de vertegenwoordigers van de betreffende organisaties een gesprek gevoerd.

Voorafgaand aan de gevoerde gesprekken zijn vanuit de commissie de onderstaande vragen als
30 handreiking bij de gesprekken aangegeven:

- 32 6. Bent u van oordeel dat uit Gods Woord moet worden afgeleid dat homoseksuele broeders en zusters niet in een homoseksuele relatie mogen leven?
- 34 7. Bent u van oordeel dat uit Gods Woord moet worden afgeleid dat broeders en zusters die belijdende leden van de gemeente zijn en een homoseksuele relatie hebben daarom niet mogen deelnemen aan de viering van het heilig avondmaal?
- 36 8. Bent u van oordeel dat uit Gods Woord moet worden afgeleid dat broeders en zusters die belijdende leden van de gemeente zijn en een homoseksuele relatie hebben daarom niet mogen worden geroepen tot het ambt van ouderling of diaken?
- 38

40

2 Als gesprekspartner zijn aangezocht:

- 4 I. Stichting Onze Weg
- J. Stichting RefoAnders
- K. Vereniging ContrariO
- 6 D. Stichting LKP (Landelijk KoördinatiePunt groepen kerk en homoseksualiteit)

8 Alle benaderde organisaties zijn op de uitnodiging ingegaan, waarbij ContrariO heeft aangegeven het gesprek graag samen met LKP te willen voeren. Dit verzoek is door de commissie gehonoreerd.

10 Van de gevoerde gesprekken is door een commissielid een kort verslag gemaakt; deze verslagen
12 blijven binnen de commissie. In het tussenrapport aan de LV zijn de gesprekspartners met name genoemd en is uit de verslagen geciteerd.

14 Alle gesprekken hebben plaatsgevonden in een goede en open sfeer. Van de gesprekken kunnen de volgende beknopte samenvattingen (die door de betreffende gesprekspartners zijn goedgekeurd) worden gegeven:

16 **Ad A: Stichting Onze Weg**

18 De delegatie bestond uit vijf personen met diverse opvattingen en niet allemaal met een
homoseksuele achtergrond. De vier gesprekspartners die zelf homoseksuele gevoelens kennen,
20 hebben ervoor gekozen om daar niet aan toe te geven. Bij een van hen zijn die zo goed als
verdwenen, bij anderen is dat (al dan niet duidelijk) minder, maar allen geven ze er een andere
22 richting aan. Uitgangspunt voor allen is het Woord van God. God geeft de mens het allerbeste wat Hij
de mens geven kan: zijn eigen Zoon. Gods instructies in de Bijbel met betrekking tot homoseksualiteit
24 zijn duidelijk: het is een gruwel in de ogen van God. De homoseksuele gevoelens zijn een gevolg van
de gebrokenheid van het leven. Christus willen volgen betekent dat je de wil van God niet moet
26 aanpassen aan de levensstijl. Bovendien: als je eerlijk bent tegenover jezelf, merk je dat je niet
gezegd wordt als je toegeeft aan je gevoelens.

28 Maar je kunt toch aan je homoseksuele gevoelens kapot gaan? Ja, en daarom moet je de lat voor de
christelijke gemeente ook heel hoog leggen. De gemeente moet een plek zijn waar de homoseksuele
broeder en zuster zich aanvaard weten en waar zij liefde en geborgenheid ontvangen. In de kerk
30 moeten homoseksuele gevoelens en de behoefte daaraan wel erkend worden.

32 Als je je als homo-christen onthoudt van seks lever je niet een deel van je identiteit in. Een
beschadiging bepaalt niet je identiteit (zoals een beschadigde CD een CD blijft). Je identiteit als mens
ligt vast in Christus, niet in je gebrokenheid. De vraag is hoe je aan die gebrokenheid een plaats kunt
34 geven in je leven. Of homoseksualiteit nu is aangeboren of niet, het gaat er om hoe je er mee
omgaat. Zie Ef. 4: de nieuwe levenswandel in Christus Jezus.

36 De Bijbel is negatief over de homoseksuele daad; die wordt veroordeeld. Nergens in de Bijbel wordt
iets positiefs over homoseks gezegd. Ook een seksuele relatie in liefde en trouw is niet door God
38 gewild. In de Bijbel staat geen enkele aanmoediging om in een homoseksuele relatie trouw te blijven.
Bij seks ga je over een grens heen.

2 Bij de standpuntbepaling door de gemeente is belangrijk dat een homoseksuele relatie niet goed is,
niet door God gewild. Maar je kunt broeders en zusters die in een homoseksuele relatie leven wel
4 een plek geven in de kerkelijke gemeenschap. Welcoming, but not affirming. Ruimte geven zonder
het goed te keuren. In het spreken duidelijk, in het pastoraat barmhartig. De kerk moet wel
6 onderwijs geven over homoseksualiteit.

Is een homoseksuele relatie zondig? 'We leven niet in zonde, we vallen in zonde.'

8 Broeders en zusters die in een homoseksuele relatie leven, kunnen geen ambtsdrager zijn. Degenen
die leiding moeten geven in de kerk moeten een voorbeeldfunctie hebben en in de uitoefening van
10 hun ambt Christus representeren; daaraan voldoen zij niet.

Ad B: Stichting RefoAnders

12 De stichting opereert met name in Reformatorische kringen.

Een homoseksuele relatie inclusief seksualiteit is niet conform Gods bedoeling zoals die getoond
14 wordt in de scheppingsorde. Er is wel ruimte voor een gebied van intimiteit die nog geen seksualiteit
is. Genesis 1 is de leidraad voor RefoAnders. Leviticus en Romeinen zijn van minder belang. De enkele
16 mens zoals die er vóór het formeren van de vrouw was, weerspiegelt God in zijn meervoud. Immers
God zegt 'Laat Ons mensen maken naar ons beeld en naar onze gelijkenis'; God spreekt in meervoud
18 over zichzelf en scheidt in eerste instantie één mens. 'Zij zullen tot één zijn' weerspiegelt de eenheid
die in God is. Een gelijkgeslachtelijke relatie weerspiegelt een niet vruchtbare relatie die niet in God
20 is. Anderzijds is God ook liefde. Wanneer je als man en man elkaar lief hebt kun je daarin op een
Gods beeld dragende wijze één zijn, maar dan wel zonder seksuele eenheid. Er is gebrokenheid, maar
22 God eist ongebrokenheid. Gelukkig wordt deze voor de mens menselijkerwijs gesproken onmogelijke
eis ingelost door het verlossingswerk van Christus. Homoseksualiteit is een gevolg van de
24 gebrokenheid. Geen schepping als homoseksueel, maar wel geboorte als iemand met aanleg voor
homogevoelens. Het hebben van een homoseksuele relatie is zonde. Het doorzetten daarvan is
26 vergelijkbaar met een drenkeling die gered wordt maar ondanks het niet kunnen zwemmen daarna
weer terugspringt in het water.

28 Avondmaal is niet voor mensen die zonder strijd en volhardend in een homoseksuele relatie leven
omdat ze hierin blijf geven dat zij niet de behoefte voelen om te leven naar het beeld van God. Ook
30 als het volgens het 'in-liefde-en-trouw' principe is. In liefde en trouw samenleven is goed, maar dan
zonder seksualiteit. Een homoseksuele relatie is in beginsel tuchtwaardig, maar wel als eindpunt van
32 een langdurig pastoraal proces.

Het ambtsdrager zijn is geheel onmogelijk. Wel kan iemand met homofiele gevoelens ambtsdrager
34 zijn. Ook bij samenwonen met seksuele onthouding kan dat; de gemeente moet die personen het
vertrouwen schenken dat zij hun weg met de Heer gaan. Wel moeten die personen duidelijk maken
36 hoe zij leven om zo een duidelijk beeld van God naar buiten toe te scheppen.

Nature of nurture? Een storing in de ontwikkeling kan aanleiding zijn voor een homofiele gerichtheid,
38 maar je kunt ook met deze gerichtheid geboren worden.

2 Leden van RefoAnders maken vanwege de veiligheid en het thuisgevoel in een gemeente nogal eens
een switch van kerk. Ze zoeken een gemeente waar een meer open klimaat is voor homoseksuele
4 personen. RefoAnders helpt soms jongeren om een coming-out te hebben binnen de eigen
gemeente.

6 De gebrokenheid accepteren bij homoseksualiteit is evident tegen de schepping; het gaat in tegen
Gods beeld van vruchtbaarheid. Dat ligt anders bij hertrouwen na een geoorloofde echtscheiding:
8 dat is herstel van Gods beeld van vruchtbaarheid. Echter de scheiding vanuit het vorige huwelijk blijft
een wond in Gods beeld weerspiegelen, zoals dat overigens met alles is waarin wij mensen falen als
10 beelddrager van God.

Waarom zou je altijd in een relatie moeten leven? Bij het ontberen van een relatie is er altijd nog de
12 band met God. Christus zelf was volwaardig mens zonder dat Hij ooit een seksuele relatie heeft
gehad. In een homoseksuele relatie mis je blijvend je doel. God had na de zondeval een nieuwe start
14 kunnen maken, maar vanwege zijn trouw heeft Hij dat niet gedaan. Hij accepteert de mens in zijn
gebrokenheid. De christelijke gemeente zou dan ook geborgenheid en acceptatie moeten bieden ook
16 voor deze gebrokenheid in het gevoelsleven.

RefoAnders wil wegwijzer zijn voor mensen met homoseksuele gevoelens; wegwijzer naar die ene
18 weg van heelheid in Christus.

God kan mensen veranderen. Therapieën kunnen helpend zijn om homofielen te leren omgaan met
20 gevoelens van verwarring en verdriet. RefoAnders ziet niet zoveel in therapieën die gericht zijn op
verandering van de identiteit van de homoseksuele mens.

22 **Ad C: ContrariO/LKP**

Vereniging ContrariO is ontstaan uit een vrijgemaakt gereformeerde werkgroep en profileert zich
24 thans als een gereformeerde vereniging voor homo's en lesbiennes.

De Stichting LKP is een koepelorganisatie van de christelijke Lesbische, Homoseksuele, Biseksuele en
26 Transgender groepen (LHBT). Zij opereert met name in protestantse kring.

Binnen ContrariO ziet men homoseksualiteit niet als een variant, maar als een gebrokenheid die het
28 gevolg is van de zondeval. Het scheppingsverhaal is weerbarstig met betrekking tot homoseksualiteit,
meer dan de andere Schriftwoorden. In Gods volmaakte schepping was geen homoseksualiteit, wel
30 in de gebroken schepping na de zondeval. Voor de meesten van ContrariO is hun homoseksualiteit
een probleem geweest waarmee ze hebben geworsteld, ook vanwege hun kerkelijke achtergrond.
32 Dat je homofiel bent, wordt geaccepteerd, maar een homoseksuele relatie wordt in het algemeen als
een probleem ervaren. Wel zijn langzaam maar zeker de panelen verschoven, maar de
34 overheersende gedachte is nog wel: we worden meer gedoogd dan geaccepteerd.

De visie van het LKP is meer uitgesproken en gaat een stap verder: vanaf het begin van de mensheid
36 heeft seksuele diversiteit onderdeel uitgemaakt van de goede relatie tussen God en mensen. Uit het
scheppingsverhaal kan worden geconcludeerd dat homo's en lesbiennes zich thuis mogen voelen bij
38 het oerbegin van het christelijk geloof en daarvan niet mogen worden uitgesloten. Het
scheppingswoord 'en God zag dat het goed was' is begrijpelijkerwijs geschreven vanuit het voor de

2 hand liggende biologische gegeven van een man en een vrouw. Hieruit ook rechtstreeks een moreel
oordeel over homoseksualiteit te laten voortvloeien, is niet juist (biologische drogredenering).
4 Homoseksualiteit behoort bij de goede schepping, bij het volmaakte paradijs. Ook op de nieuwe
aarde zullen er homo's zijn (als er tenminste nog sprake is van seksualiteit). Homoseksualiteit als een
6 gevolg van de zondeval en als gebrokenheid aanmerken is een pijnlijke woordkeus. Daarmee worden
in feite homo's en lesbiennes weggeschreven uit het oerbegin van het christelijk geloof. Genesis 1 en
8 2 als troostvol verslag van het begin van de weg die God in de geschiedenis met mensen wil gaan,
geldt dan niet voor hen. Hun oerbegin wordt dan gelokaliseerd na de zondeval als de goede intenties
10 van de mens al verstoord zijn.

Een ander theologisch uitgangspunt is Gods onverminderde aandacht voor de underdog en voor de
12 vreemdeling (Ruth, de eunuch in Jesaja). God leert ons in de Bijbel een respectvolle omgang met de
ander (en met de Ander) als een levenshouding waarin steeds weer wordt gezocht naar de rijkdom
14 van verschillen en waarbij datgene wat anders is niet als bedreiging maar als verrijking wordt gezien.
De omgang met de a/Ander is geen noodgreep om met verschillen om te gaan en gaat verder dan
16 het proberen te voorkomen dat mensen uitgesloten worden. Het is een oefening in onze omgang
met God, de 'gans Andere'.

18 ContrariO en LKP respecteren elkaars standpunt. Beide organisaties staan op het standpunt dat de
teksten in de Bijbel over homoseksualiteit niets zeggen over de homoseksualiteit zoals die vandaag
20 beleefd wordt en zoals we daar binnen de kerk mee te maken krijgen. Het gaat niet over mensen die
in liefde en toewijding voor elkaar kiezen, 'dus niet over ons'. Is er verschil tussen toelating tot het
22 avondmaal en de ambten? Nee; zonde is bewust ingaan tegen Gods wil en als het zonde is, is het
tuchtwaardig. We hebben slechts te maken met gebrokenheid (ContrariO) en onvermogen.

24 Homoseksualiteit is meer dan seks. Het gaat ook om genegenheid, geborgenheid en veiligheid.
Kerken moeten zich niet te zeer focussen op seksualiteit.

26 Onthouding is niet de koninklijke weg. Als individuele keuze is het prima, maar het mag een ander
niet worden opgelegd.

28 Bewust wél en bewust níet in een homoseksuele relatie leven hoeven in een gemeente niet
conflicterend te zijn. De gemeente moet ieder dragen in de keus die hij/zij gemaakt heeft. Ieder
30 maakt zijn/haar keus coram Deo.

Tenslotte: homo's worden in de kerk geboren; ze komen niet van buiten. Het is dus geen probleem
32 'van buiten'.

34

Hoofdstuk 5. Tussentijdse rapportage

36 De commissie heeft zich uitgebreid bezig gehouden met de vraag of zij nu al met een eindrapport zou
kunnen komen of dat met een tussenrapport zou moeten worden volstaan. Uiteindelijk is voor het
38 laatste gekozen. Daarbij hebben met name de volgende argumenten een rol gespeeld.

- 2 1. De door de commissie genomen beslissing om ook een aantal onderliggende aspecten mee
4 te nemen (zie hoofdstuk 1 van dit tussenrapport), de omvang en aard van de in geding zijnde
6 problematiek en de gevoeligheid van het onderwerp 'homoseksualiteit' brengen met zich
8 mee dat het de nodige tijd kost om tot gefundeerde en afgewogen adviezen en besluiten te
komen. In dit verband moet worden bedacht dat de effectieve tijd die de commissie had voor
haar werkzaamheden in feite slechts ongeveer twee jaar beslaat. Ter illustratie: de
Commissie Vrouwelijke Ouderlingen en Predikanten (een vergelijkbaar gevoelig en complex
onderwerp) heeft destijds eerst na ongeveer vijf jaar haar eindrapport ingediend.
- 10 2. De LV heeft onze commissie gevraagd om bij de uitvoering van haar opdracht ook
12 uitdrukkelijk het oog gericht te houden op en het gesprek te zoeken met homoseksuele
broeders en zusters. Aan dat verzoek hebben wij graag voldaan (zie de hoofdstukken 3 en 4),
maar het spreekt voor zich dat dat wel enigszins vertragend heeft gewerkt.
- 14 3. Het thema 'homoseksualiteit' ligt niet alleen binnen de Nederlands Gereformeerde Kerken
16 gevoelig, maar ook binnen de Christelijk Gereformeerde Kerken en de Gereformeerde
Kerken (vrijgemaakt). De adviezen van de commissie en de besluitvorming van de LV zullen
18 dan ook juist binnen die kerken veel aandacht krijgen en van grote betekenis zijn voor de
mate en inhoud van de met die kerken bestaande contacten. Ook dat aspect vraagt om grote
zorgvuldigheid en kost dus tijd.
- 20 4. Binnen de commissie zijn de meningen over het thema 'homoseksualiteit' verdeeld. In die zin
22 vormt de commissie een goede afspiegeling van de binnen de Nederlands Gereformeerde
Kerken bestaande opvattingen. Dat betekent overigens wel dat het (zo mogelijk) komen tot
een gezamenlijk en evenwichtig standpunt veel studie en discussies vraagt.
- 24 5. Naar de stellige overtuiging van de commissie is zij er nog niet aan toe om nu al met een
26 goed en kwalitatief verantwoord rapport te komen. En met minder wil de commissie geen
genoegen nemen. Daarmee zouden de kerken en zeker ook onze homoseksuele broeders en
zusters immers niet zijn gediend.
- 28 6. Nadelen van nu slechts een tussenrapport zijn dat de LV nog geen inhoudelijk antwoord kan
30 geven op de door de drie regio's gedane verzoeken en de Nederlands Gereformeerde Kerk
van Utrecht in het ongewisse blijft over het standpunt van de kerken met betrekking tot haar
opvatting over het mogen roepen van in een homoseksuele relatie levende broeders en
32 zusters tot het ambt van ouderling en diaken. De commissie heeft zeker oog voor deze
nadelen, maar is toch van mening dat deze onvoldoende opwegen tegen de hiervoor
34 aangegeven aspecten.
- 36 7. Op zich zou het mogelijk zijn geweest om in dit tussenrapport enkele van de bovenvermelde
38 onderzoeksvelden inhoudelijk te behandelen. Toch heeft de commissie daarvoor niet
gekozen, met name vanwege het onderling samenhangende karakter van de resultaten die
de studie van de onderzoeksvelden oplevert. Het spreiden van de resultaten over een
tussen- en een eindrapport zou aan het totaal het karakter van een lappendeken geven en
40 dat acht de commissie zonder meer ongewenst. Daarom is in dit tussenrapport volstaan met
het opnemen van de uitslag van de binnen de Nederlands Gereformeerde Kerken uitgezette

2 enquête en van de verslagen van de door de commissie gevoerde gesprekken met
(organisaties van) homoseksuele broeders en zusters.

4

Hoofdstuk 6. Overzicht gevraagde besluiten

6 De commissie verzoekt de LV de volgende besluiten te nemen:

- 8 1. Het besluit van de commissie om nu slechts met een tussenrapport te komen, goed te keuren.
- 10 2. De commissie te verzoeken haar werkzaamheden voort te zetten en aan de kerken tijdig haar eindrapport uit te brengen met het oog op de volgende Landelijke Vergadering.
- 12 3. De huidige leden van de commissie te herbenoemen tot aan de besluitvorming over het eindrapport van de volgende Landelijke Vergadering.

Hoofdstuk 7. Tenslotte

14 Graag bieden wij dit tussenrapport aan uw Vergadering ter bespreking aan. Uiteraard zijn wij bereid
16 het tussenrapport toe te lichten en eventuele vragen vanuit uw Vergadering te beantwoorden. Moge
18 het werk van onze commissie dienstbaar zijn geweest aan de komst van Gods Koninkrijk en in
Christus niet vergeefs zijn geweest. Uw Vergadering wensen wij van harte veel wijsheid en zegen toe.

december 2013

20 Jan Bouma

Annette Kurpershoek

22 Dick Lagewaard

Ali Maris

24 Jan Mudde

Bram Wattèl

26 Dick Westerkamp

28 **Bijlage: Besluit LV 2010/2011 – 09.07.01**

30

2 **Werkers in de kerk - Ambt en homoseksualiteit (LV 2010/2011 -** 4 **09.07.01) -besluit 12 februari 2011 (agendapunt 108)**

6 De kerken, in Landelijke Vergadering bijeen te Houten,
7 Kennisgenomen

8 1. Verzoeken van de regio's Alkmaar - Zaandam, Harderwijk en Kampen naar aanleiding van
9 het principebesluit van de Nederlands Gereformeerde Kerk van Utrecht dat broeders en
10 zusters die in een homoseksuele relatie van liefde en trouw leven benoembaar zijn in de
11 ambten van ouderling en diaken.

12 2. Het rapport van de Commissie voor contact en samenspreking met andere kerken over de
13 relatie met de Gereformeerde Kerken (vrijgemaakt) en over het belang dat rond het
14 onderwerp homoseksualiteit geen barrières in de relatie met deze kerken worden
15 opgeworpen.

16 **Constateren**

17 1. Drie regio's vragen in verschillende bewoordingen om een gezamenlijke bezinning van de
18 kerken, uitmondend in een uitspraak van de Landelijke Vergadering, op de vraag welke weg
19 Gods Woord wijst inzake het bekleden van de ambten van ouderling en diaken door
20 gemeenteleden die een homoseksuele relatie onderhouden.

21 2. De Commissie voor contact en samenspreking met andere kerken is van oordeel dat het 'de
22 relatie met de Gereformeerde Kerken (vrijgemaakt) ernstig zou schaden, wanneer onze
23 kerken het antwoord op de vraag of homoseksueel samenlevende gemeenteleden een
24 kerkelijk ambt kunnen bekleden, geheel aan het oordeel van plaatselijke gemeenten zouden
25 overlaten en daarover in landelijk verband het zwijgen zouden toedoen' en acht
26 'gezamenlijke bezinning daarover bij het licht van de Schrift, samen met de Gereformeerde
27 Kerken (vrijgemaakt) met het oog op de relatie met deze kerken van essentieel belang'.

28 **Overwegen**

29 1. Het is de opdracht van de kerken om rond belangrijke vragen als hier in geding zijn elkaar te
30 zoeken in het verstaan van de Schrift en elkaar te dienen met de wijsheid en het inzicht in de
31 Schrift die God aan de gezamenlijke kerken heeft gegeven.

32 2. Als de kerken elkaar zonder gezamenlijk onderzoek van de Schriften toestaan een kerkelijk
33 ambt open te stellen voor gemeenteleden die in een homoseksuele relatie leven, dreigt dat
34 het gezag van Gods Woord binnen de kerken te ondermijnen. Een gemeenschappelijk
35 Schriftverstaan ten aanzien daarvan dient de eenheid van de kerken van Christus.

36 3. Hoewel de plaatselijke kerken besluiten over de toelating tot de ambten van ouderling en
37 diaken in de gemeente, zijn de eisen die aan deze ambtsdragers worden gesteld gezamenlijk
38 vastgesteld, mede op grond van zorgvuldig onderzoek van de Schriften. Daarom is een
39 gezamenlijke studie naar de ruimte om homoseksuele broeders en zusters tot de ambten toe
40 te laten wenselijk.

41 4. De relatie tussen onze homoseksuele broeders en zusters en de kerken is in veel gevallen
42 beladen. Daarom is het van groot belang in alle fijngevoeligheid en met grote zorgvuldigheid
43 naar antwoorden te zoeken op vragen omtrent de rol en de positie van onze homoseksuele
44 broeders en zusters in de gemeente van Christus en daarbij niet alleen over, maar zo
45 mogelijk ook met onze homoseksuele broeders en zusters te spreken.

46 5. Conform eerder gedane toezeggingen en met het oog op de eenheid met de Gereformeerde
47 Kerken (vrijgemaakt) en de Christelijke Gereformeerde Kerken is het gewenst is deze studie
48 in samenwerking met zusterkerken te verrichten.

49 **Besluiten**

50 1. Een commissie te benoemen met de opdracht antwoord te geven op de vraag, welke weg
51 Gods Woord wijst inzake het roepen van gemeenteleden die een homoseksuele relatie
52 hebben, tot het ambt van ouderling of diaken, opdat de kerken, in Landelijke Vergadering
53 bijeen, zich daarover kunnen uitspreken.

54 2. Zo mogelijk de Gereformeerde Kerken (vrijgemaakt) bij de uitvoering van deze opdracht te
55 betrekken, bij voorkeur via een gezamenlijke studiecmissie in opdracht van Generale
56 Synode en Landelijke Vergadering

57 3. De commissie te verzoeken

58 a. de kerken bij de uitvoering van haar opdracht te betrekken

59 - door hen op een vroeg moment in het commissiewerk om hun opinie te vragen zoals
60 dat ook bij de start van de commissie vrouwelijke ouderlingen en predikanten gebeurde;
61 en/of

62 - door tijdig een concept rapport om commentaar aan de kerken toe te zenden, alvorens
63 het eindrapport met het oog op de Landelijke Vergadering vast te stellen;

64 b. bij de uitvoering van de commissieopdracht ook uitdrukkelijk het oog gericht te houden
65 op en het gesprek te zoeken met homoseksuele broeders en zusters;

66 c. uitspraken en besluiten van andere zusterkerken in binnen- en buitenland die voor dit

- 2 onderwerp relevant zijn zoveel mogelijk mee te wegen.
4. De commissie opdracht te geven aan de kerken verslag uit te brengen met het oog op de
4 volgende Landelijke Vergadering

6 **Werkers in de kerk - Ambt en homoseksualiteit (LV 2010/2011 -
09.07.01a) -besluit 17 juni 2011 (agendapunt 175)**

8

De kerken, in Landelijke Vergadering bijeen in Houten (17 juni 2011)

10 Hebben kennisgenomen van

- 12 1. het besluit van de GS GKV d.d. 11 juni j.l. om niet te voldoen aan het verzoek van de LV
14 voor een gezamenlijke studiecmissie ambt en homoseksualiteit;
2. de uitspraak van de GS GKV dat leden van de GKV op persoonlijke titel een bijdrage in de
sfeer van studie en advies kunnen leveren aan het werk van de commissie.

16 **Besluiten**

- 18 1. de studiecmissie ambt en homoseksualiteit te laten bestaan uit leden van de NGK;
2. een klankbordgroep te vormen, bestaande uit leden van de GKV en zo mogelijk de CGK,
ten behoeve van het werk van de studiecmissie;
20 3. het moderamen op te dragen deze klankbordgroep samen te stellen op basis van de
22 volgende uitgangspunten: in de klankbordgroep moet zowel theologische expertise als
kennis en kunde vanuit niet-theologische hoek aanwezig zijn en er moet sprake zijn van
pluriformiteit in opinies en/of invalshoeken rond het onderwerp.

24

26

28